

ЗАТВЕРДЖЕНО

**наказ Державної екологічної
інспекції у Харківській області**

від «25» серпня 2020 р. № 141

ПОРЯДОК
**організації роботи із повідомленнями про корупцію,
внесеними викривачами в Державній екологічній інспекції у Харківській
області**

I. Загальні положення

Цей Порядок підготовлений з метою належної організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) в Державній екологічній інспекції у Харківській області (далі – Інспекція) та передбачає послідовність дій особи, що має намір повідомити інформацію про корупцію, та інструменти захисту викривачів.

Інспекція забезпечує умови для повідомень про порушення вимог Закону, внесеними викривачами.

Повідомлення про порушення вимог Закону може бути здійснене працівником Інспекції без зазначення авторства (анонімно).

Вимоги до анонімних повідомлень про порушення вимог Закону та порядок їх розгляду визначається Законом.

Анонімне повідомлення про порушення вимог Закону підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретної особи, містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.

Анонімне повідомлення про порушення вимог Закону підлягає перевірці у термін не більше п'ятнадцяти днів від дня його отримання. Якщо у вказаний термін перевірити інформацію, що міститься в повідомленні, неможливо, начальник Інспекції продовжує термін розгляду повідомлення до тридцяти днів від дня його отримання.

Повідомлення із зазначенням авторства підлягає перевірці у термін не більше тридцяти днів від дня його отримання.

За результатом розгляду повідомень викривачу надається письмова відповідь (крім анонімних повідомлень).

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону начальник Інспекції вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального або адміністративного правопорушення інформує спеціально уповноважені суб’єкти у сфері протидії корупції.

Перелік встановлених Законом вимог, заборон та обмежень, порушення яких є правопорушенням, пов’язаним з корупцією, наведений у додатку 1 до цього Порядку.

Для визначення спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції, якого необхідно повідомити про вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, слід керуватися додатком 2 до цього Порядку, в якому наведено перелік корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, за які законом встановлено кримінальну та адміністративну відповідальність, визначено підслідність кримінальних правопорушень, а також які посадові особи маються право складати протоколи про адміністративні правопорушення.

Розгляд повідомлень про порушення вимог Закону здійснює головний спеціаліст – уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Інспекції.

II. Засади та принципи організації роботи з повідомленнями

Організація роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону в Інспекції заснована на таких засадах:

- 1) знання та обізнаність: інформування про можливість подати повідомлення та повноваження Інспекції щодо його розгляду;
- 2) доступність: забезпечення безперешкодного доступу для подання повідомлення, процес подання таких повідомлень має бути зручним;
- 3) довіра: інформування про виконання державних гарантій захисту викривачів;
- 4) відповідальність: забезпечення керівництвом Інспекції роботи з повідомленнями;
- 5) ефективність: реагування на випадки порушення вимог Закону;
- 6) прозорість: інформування викривачів про те, як розглядаються їхні повідомлення;
- 7) аналіз та вивчення: систематичний перегляд і коригування організації роботи з повідомленнями.

Принципи організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону:

- 1) добросердечність: поведінка посадових осіб Інспекції має відповідати вимогам Закону та загальнозвінаним етичним нормам;
- 2) захист прав викривачів: посадові особи Інспекції, які мають доступ до повідомлень, повинні розуміти ризики для викривачів, пов'язані з поданням повідомлення, а також подальшим встановленням фактів порушення вимог Закону;
- 3) конфіденційність: у процесі збору, використання та збереження інформації посадові особи Інспекції повинні виконувати вимоги законодавства щодо нерозголошення інформації про викривача;
- 4) зворотній зв'язок: підтримувати зв'язок з викривачем, навіть якщо повідомлення надане анонімно;

5) неупередженість: повідомлення слід розглядати по суті та без жодних упереджень, які можуть виникати у результаті попередніх контактів викривача з Інспекцією;

5) об'єктивність: одержаній при розгляді повідомлення інформації має бути дана повна та об'єктивна оцінка;

5) рівність: слід забезпечити однакове ставлення до всіх викривачів, незалежно від віку, статі, національної приналежності, віросповідання тощо.

ІІІ. Організація роботи з повідомленнями

Організація роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону в Інспекції здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Вимог до захисту анонімних каналів зв'язку, через які здійснюються повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», затверджених наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 квітня 2020 року № 127/20, Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 17 березня 2020 року № 102/20, Порядку організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами в Інспекції.

Оприлюднення інформації.

Відповідно до зasad організації роботи з повідомленнями про порушення вимог Закону, з метою забезпечення довіри викривачів Інспекція оприлюднює на офіційному веб-сайті таку інформацію:

хто може надати повідомлення;

коли і яким чином може бути надане повідомлення;

щодо чого може бути надане повідомлення;

правові підстави надання повідомлення;

уповноважений підрозділ, відповідальний за розгляд повідомлення;

інформація про терміни розгляду повідомлення;

перелік гарантованих прав на захист, включаючи конфіденційність та анонімність;

спосіб отримання інформації стосовно прийнятого рішення щодо розгляду повідомлення, процедура його оскарження;

інформація про результати розгляду повідомень викривачів;

спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції, до яких може звернутися громадянин;

контактна інформація уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції.

Канали для надання повідомлень.

Повідомлення про порушення вимог Закону може бути як письмовим, так і усним.

Повідомлення може бути подано:

письмово з позначкою «Про корупцію» на адресу Інспекції: вул. Бакуліна, 6, м. Харків, 61166;

через канцелярію Інспекції;

на особистому прийомі громадян керівництвом Інспекції;

електронною поштою на адресу: corrupt-ekoinsp@ukr.net (зразок повідомлення про корупцію розміщено на офіційному веб-сайті Інспекції);

телефоном на спеціальну лінію Інспекції – 057-725-59-97.

Під час отримання повідомлення телефонним зв'язком або на особистому прийомі громадян керівництвом Інспекції використовується опитувальний лист для фіксації довідкової інформації (додаток 3).

Процедури роботи із повідомленнями.

Отримані повідомлення з позначкою «Про корупцію», що надійшли від викривачів, реєструються в системі електронного документообігу «Автоматизована система управління документами ДОК ПРОФ З» Інспекції.

Реєстрація повідомлення викривача про порушення вимог Закону є початком офіційного процесу роботи з повідомленням.

Зареєстроване повідомлення передається на розгляд до уповноваженої особи з питань запобігання і виявлення корупції.

Робота з повідомленнями складається з таких етапів:

1) з'ясувати, чи відповідає отримане повідомлення за своїм змістом вимогам Закону. Якщо не відповідає, тоді за анонімним повідомленням про це необхідно інформувати начальника Інспекції, а за неанонімним повідомленням повідомити викривачу;

2) у разі, якщо повідомлення за своїм змістом відповідає вимогам Закону, необхідно:

з'ясувати, чи є наведені у повідомленні інформація та факти про порушення вимог Закону предметом розгляду Інспекції. Якщо це виходить за межі компетенції Інспекції, таке повідомлення необхідно надіслати для розгляду до відповідного спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції. За неанонімним повідомленням про це також необхідно повідомити викривачу;

з'ясувати, хто є суб'єктом ймовірного вчинення порушення вимог Закону. Якщо це керівництво Інспекції чи уповноважена особи з питань запобігання та виявлення корупції, тоді зазначене повідомлення необхідно надіслати для розгляду до відповідного спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції. У разі, якщо це інший працівник Інспекції, таке повідомлення підлягає перевірці, про результати якої необхідно інформувати начальника Інспекції. За неанонімним повідомленням про це також необхідно повідомити викривачу.

У разі підтвердження викладеної у повідомленні інформації про порушення вимог Закону начальник Інспекції вживає заходів щодо припинення виявленого порушення, усунення його наслідків та притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а у випадках виявлення ознак кримінального

або адміністративного правопорушення також інформує спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

По кожному отриманому повідомленню формується відповідна справа.

Повноваження посадових осіб, залучених до роботи із повідомленнями.

Працівники, які працюють з повідомленнями, повинні у своїй роботі дотримуватись професійних стандартів державного службовця та правил етичної поведінки, які наведені в розділі VI «Правила етичної поведінки» Закону: пріоритет державних інтересів, політична нейтральність, неупередженість, компетентність і ефективність, нерозголошення інформації, утримання від виконання незаконних рішень чи доручень та ін. Вказані засади добросовісної поведінки є обов'язковими для посадових осіб Інспекції на всіх етапах роботи з повідомленням від його отримання до прийняття рішення за результатами його перевірки.

Посадовим особам, залученим до процесу роботи з повідомленнями, забороняється розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, що міститься у повідомленні, а також будь-яку іншу інформацію, пов'язану з прийняттям та розглядом повідомлення, крім випадків, встановлених законом.

Відповідальність посадових осіб, залучених до роботи із повідомленнями.

За неналежне виконання організації процесу роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону, недотримання належної поведінки під час виконання функцій, передбачених цим Порядком, посадові особи, залучені до процесу роботи з повідомленнями, несуть дисциплінарну відповідальність відповідно до Закону України «Про державну службу».

Контроль за додержанням встановлених вимог. Оскарження рішень, дій, бездіяльності.

Контроль за додержанням визначених Інспекцією вимог щодо роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону здійснюється шляхом:

перевірки своєчасності розгляду повідомлень викривачів;

розміщення на сайті Інспекції інформації про кількість та результати розгляду повідомлень.

Оскарження рішень, прийнятих за результатами розгляду повідомлень, здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

IV. Проведення аналітичної та роз'яснювально-профілактичної роботи щодо розширення практики повідомлень

Працівники Інспекції у разі виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення чи одержання інформації про вчинення такого правопорушення зобов'язані невідкладно письмово повідомити про такий факт уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Інспекції.

Працівники Інспекції повинні усвідомлювати, що за невжиттєю передбачених законом заходів у разі виявлення корупційного правопорушення передбачена адміністративна відповідальність відповідно до статті 172-9 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачі) перебувають під захистом держави, право на захист у особи виникає у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою.

Інформація про державні гарантії захисту викривачів у зв'язку із повідомленням про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення наведена у додатку 4 до цього Порядку.

З метою проведення постійного моніторингу виконання завдань у сфері запобігання корупції, передбачених Законом, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції проводить аналіз роботи із повідомленнями про порушення вимог Закону, аналізує матеріали розгляду повідомлень, узагальнює їх результати, з'ясовує причини, що породжують повторні звернення викривачів.

Аналітичні матеріали, що не містять інформації з обмеженим доступом, та загальні результати роботи із повідомленнями розміщуються на веб-сайті Інспекції.

В.о. головного спеціаліста – уповноваженої особи
з питань запобігання та виявлення корупції

В.КІВШАР

Додаток 1
до Порядку

**Перелік
встановлених Законом України «Про запобігання корупції»
вимог, заборон та обмежень**

- Вимоги щодо прийняття антикорупційної програми (стаття 19).
- Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22).
- Обмеження щодо одержання подарунків (статті 23, 24).
- Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25).
- Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття 26).
- Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27).
- Вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (статті 28 – 36).
- Вимоги до поведінки осіб, додержання вимог закону та етичних норм поведінки (статті 37, 38).
- Вимоги щодо пріоритету інтересів (стаття 39).
- Вимоги щодо політичної нейтральності (стаття 40).
- Вимоги щодо неупередженості (стаття 41).
- Вимоги щодо компетентності і ефективності (стаття 42).
- Вимоги щодо нерозголошення інформації (стаття 43).
- Вимоги щодо утримання від виконання незаконних рішень чи доручень (стаття 44).
- Вимоги щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (стаття 45).
- Вимоги щодо додаткових заходів здійснення фінансового контролю (стаття 52).
- Заборона на одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування (стаття 54).
- Вимоги щодо проведення спеціальної перевірки (стаття 56).
- Вимоги щодо прозорості та доступу до інформації (стаття 60).
- Вимоги щодо запобігання корупції у діяльності юридичної особи (стаття 61).
- Вимоги щодо обов'язкового затвердження антикорупційної програми юридичної особи (стаття 62).

Перелік

корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, за які законом встановлено кримінальну/адміністративну відповідальність, визначення підслідності кримінальних правопорушень

Перелік корупційних правопорушень, за вчинення яких передбачена кримінальна відповідальність.

Відповідно до примітки до статті 45 Кримінального кодексу України про корупційними злочинами, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем, згідно з цим Кодексом вважаються злочини, передбачені:

статтею 191 (привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем);

статтею 262 (викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем);

статтею 308 (викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем);

статтею 312 (викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем);

статтею 313 (викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням);

статтею 320 (порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів);

статтею 357 (викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживанням службовим становищем або їх пошкодження);

статтею 410 (викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем).

Згідно з приміткою до статті 45 Кримінального кодексу України також корупційними злочинами, відповідно до цього Кодексу, вважаються злочини, передбачені:

- статтею 210 (нецільове використання бюджетних коштів, здійсненю видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням);
- статтею 354 (підкуп працівника підприємства, установи чи організації);
- статтею 364 (зловживання владою або службовим становищем);
- статтею 364-1 (зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми);
- статтею 365-2 (зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги);
- статтею 368 (прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою);
- статтею 368-2 (незаконне збагачення);
- статтею 368-3 (підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми);
- статтею 368-4 (підкуп особи, яка надає публічні послуги);
- статтею 369 (пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі);
- статтею 369-2 (зловживання впливом).

Згідно з статтею 216 Кримінального процесуального кодексу Україні встановлена така підслідність щодо досудового розслідування корупційних кримінальних правопорушень:

Національна поліція України – щодо злочинів, передбачених статтями 262, 308, 312, 313, 320, 357, 364-1, 365-2, 368-3, 368-4 Кримінального кодексу України.

Національне антикорупційне бюро України – щодо злочинів передбачених статтями 191, 210, 354 (стосовно працівників юридичних осіб публічного права), 364, 368, 368-2, 369, 369-2, 410 Кримінального кодексу України з урахуванням умов, визначених частиною 5 статті 216 КПК України.

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією за вчинення яких передбачено адміністративну відповідальність.

Відповідно до глави 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» Кодексу України про адміністративні правопорушення адміністративна відповідальність передбачена за:

- порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4);
- порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5);
- порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6);
- порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7);

незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8);
невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9).

Згідно зі статтею 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення у справах про адміністративні правопорушення, що розглядаються органами, зазначеними в статтях 218 – 221 цього Кодексу, протоколи про правопорушення, передбачені статтями 172-4 – 172-9, мають право складати уповноважені на те посадові особи Національної поліції України та Національного агентства з питань запобігання корупції.

Перелік правопорушень, пов'язаних з корупцією, за вчинення яких може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності (не є виключним).

Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища (стаття 22 Закону).

Обмеження щодо одержання подарунка (стаття 23 Закону).

Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25 Закону).

Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування (стаття 26 Закону).

Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону).

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 28 Закону).

Опитувальний лист

Перелік питань:

1) Прізвище, ім'я, по-батькові викривача _____

2) Ваша посада в Інспекції _____

3) Контактна інформація (номер телефону, адреса/електронна адреса):
 Ви готові надати нам свою контактну інформацію? Ця інформація не буде передаватись нікому без Вашої прямої згоди. Ви також може залишитися анонімним; однак зауважте, що розслідування справи часто вимагає додаткової інформації і може виникнути необхідність зв'язатися з Вами, а це можливо тільки якщо ми матимемо Вашу контактну інформацію.

4) У чому Ви бачите прояв корупції? Надайте детальний опис випадку.
 _____
 _____
 _____

5) Чи стосується випадок: заборон та обмежень, встановлених Законом України «Про запобігання корупції», конфлікту інтересів, порушень антикорупційних законів, іншого питання (спробуйте зазначити категорію)?

6) В якому підрозділі Інспекції стався випадок (назва)? _____

7) Прізвище, ім'я, по-батькові, посада особи, стосовно якої вноситься повідомлення
 _____

8) Коли стався випадок (час)? _____

9) Коли та яким чином Ви дізналися про цей випадок? _____

10) Чи знають інші особи про цей випадок? Якщо так, чи можете Ви сказати, хто саме? _____

11) Чи траплялися такі випадки в минулому? Якщо так, чи надавалося повідомлення про них раніше, і які заходи були вжиті у зв'язку із ними? _____

12) Чи обіцялася або надавалася комусь перевага в описаному випадку? Якщо так, хто і кому обіцяв чи надавав перевагу? Що було обіцянно, чому і яким чином відповідним особам/організаціям обіцялася або надавалася перевага? _____

13) Чи надавалася інформація про зазначений вище випадок кудись ще? Якщо так, куди/кому? _____

14) Чи бажаєте Ви щось додати? _____

Гарантії державного захисту викривачів

Особи, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції (викривачі), перебувають під захистом держави, право на захист у особи виникає у зв'язку з повідомленням нею про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою.

Гарантії захисту щодо анонімності та нерозголошення інформації щодо викривачів.

Передбачена Законом України «Про запобігання корупції» можливість повідомляти інформацію анонімно (частина п'ята статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Інформація про викривача може бути розголошена лише за його згодою, крім випадків, встановлених законом (абзац другий частини третьої статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Гарантії захисту за наявності загрози життю, житлу, здоров'ю та майну.

Якщо у зв'язку із здійсненим повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» існує загроза життю, житлу, здоров'ю та майну осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції, або їх близьких осіб, правоохоронними органами до них можуть бути застосовані правові, організаційно-технічні та інші спрямовані на захист від противправних посягань заходи, передбачені Законом України «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» (частина друга статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Гарантії у сфері захисту трудових прав.

До особи, яка здійснила повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» або члена її сім'ї, у зв'язку зі здійсненням такого повідомлення не можуть бути застосовані наступні заходи:

звільнення або примушенння до звільнення;

притягнення до дисциплінарної відповідальності;

інші негативні заходи (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати) (абзац перший частини третьої статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»).

Водночас, у разі звільнення без законної підстави або незаконного переведення на іншу роботу у зв'язку з повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою працівник повинен бути поновлений на попередній роботі органом, який розглядає трудовий спір (частина перша статті 235 Кодексу законів про працю України).

У разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, який був звільнений у зв'язку із здійсненим ним або членом його сім'ї повідомленням про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою, та за його відмови від такого поновлення орган, який розглядає трудовий спір, приймає рішення про виплату йому компенсації у розмірі шестимісячного середнього заробітку (частина четверта статті 235 Кодексу законів про працю України).

Гарантії захисту у адміністративному процесі.

Національне агентство з питань запобігання корупції може бути залучено як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача у справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою (частина третя статті 49 Кодексу адміністративного судочинства України).

Гарантії захисту у цивільному процесі.

Національне агентство з питань запобігання корупції може бути залучено як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні позивача у справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою (частина друга статті 53 Цивільного процесуального кодексу).

У справах щодо застосування керівником або роботодавцем чи створення ним загрози застосування негативних заходів впливу до позивача (звільнення, примушування до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, переведення, атестація, зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) у зв'язку з повідомленням ним або членом його сім'ї про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою обов'язок доказування правомірності прийнятих при цьому рішень, вчинених дій покладається на відповідача (частина третя статті 81 Цивільного процесуального кодексу).